

BIULETYN URBACT

Luty 2011

#15

Fot. Arch. UM Lublina

Lublin - partner w projekcie HerO

European Union
European Regional Development Fund

Connecting cities
Building successes

Biuletyn URBACT nr 15 – luty 2011

Poniżej piętnaste wydanie biuletynu URBACT, który co miesiąc informuje Państwa o aktualnościach związanych z Programem oraz ciekawostkach z europejskich miast.

Z bliska:

Wyzwania wielofunkcyjnych centrów historycznych

Streszczenie artykułu Nilsa Scheffera i Frédérique Calvanus opublikowanego w [URBACT Tribune](#) 2010

Miasta historyczne miały od zawsze centra wielofunkcyjne. Ta cecha stanowi wartość dodaną do atrakcyjności i jakości miejskiego życia. Oferując zróżnicowane ekonomiczne, społeczne i kulturalne możliwości pracy, handlu, życia towarzyskiego, konsumpcji, zabytkowe centra były dosłownie *materiałem do różnych celów*.

Problem adaptacji centrum przy rozbieżnych sposobach wykorzystania

Obecnie zabytkowe centra muszą odnaleźć się pomiędzy przeciwstawnymi żądaniami grup żyjących w mieście i z miasta korzystających. Niestety, aspiracje wysokojakościowego miejskiego życia zgłaszane przez mieszkańców, oczekiwanie efektywnych usług ze strony turystów i na koniec żądanie otrzymania korzystnych warunków dla rozwoju handlu od sektora przedsiębiorców często jawią się jako nie do pogodzenia.

Problem jest prosty: z jednej strony zabytkowe centra muszą zachować odziedziczoną miejską tożsamość; z drugiej zaś – muszą ją wykorzystać jako podstawowe źródło spełniania konkurujących oczekiwań. W tym świetle zdolność administracji publicznej i jej partnerów w rozwijaniu zintegrowanego lokalnego podejścia, opartego na idei zintegrowanego rozwoju historycznego centrum wyłania się jako podstawowa siła. Taka polityka powinna być wspierana przez elastyczny system zarządzania, który stale przystosowuje się do nowych pojawiających się potrzeb.

Projekt HerO: zintegrowane strategie rozwoju historycznych centrów

Celem projektu URBACT [HerO](#) – **Dziedzictwo jako Szansa**, jest opracowanie strategii zarządzania historycznymi centrami miast w celu osiągnięcia odpowiedniej harmonii pomiędzy zachowaniem dziedzictwa kulturowego w postaci budynków, atrakcyjnością i konkurencyjnością.

Jednym z głównych zagadnień 9 miast partnerskich ([Regensburga](#), [Graz](#), [Neapolu](#), [Wilna](#), [Sighisoara](#), [Liverpool](#), [Lublina](#), [Poitiers](#) i [Vallety](#)) jest kwestia sposobu osiągnięcia równowagi pomiędzy funkcjami miejskimi zapewniającymi wielofunkcyjność oraz atrakcyjnością ich zabytkowych dzielnic.

Aby osiągnąć ten cel, każde z miast opracowuje Zintegrowany Plan Zarządzania Dziedzictwem Kulturowym: zintegrowaną i zorientowaną na wdrożenie koncepcję ochrony i rozwoju zabytkowego centrum. Ten plan definiuje wizję, wytyczne, cele, działania i system zarządzania chroniący dziedzictwo kulturowe i wielofunkcyjny charakter tego obszaru. Zidentyfikowano osiem głównych pól działania: dziedzictwo fizyczne i kulturowe; kultura i turystyka; gospodarka; mieszkalnictwo i środowisko życia; mobilność i dostępność; wzornictwo urbanistyczne; ochrona środowiska i rekreacja; podnoszenie świadomości i badania.

Projekt LINKS: Rozwijanie zrównoważonego otoczenia mieszkalnictwa

Projekt URBACT [LINKS](#) – Stare miasta europejskie jako klucz do zrównoważoności skupia się na budowaniu zrównoważonego i pożądanego przez mieszkańców otoczenia mieszkalnictwa w centrach miejskich poprzez łączenie cech jakościowych dziedzictwa z ochroną środowiska. W ramach projektu, 9 miast ([Anderlecht](#), [Kilkenny](#), [Freiberg](#), [Bayonne](#), [Almeria](#), [Veria](#), [Delft](#), [Budrio](#) i [Brasov](#)) pracują nad zwalczaniem pogłębiającej się dysharmonii pomiędzy funkcjami rezydencjalnymi i funkcjami „atrakcyjności” w zabytkowych centrach.

Stojąc w obliczu dynamicznie rozwijającej się turystyki, wielu mieszkańców zabytkowych centrów wybrało życie na przedmieściach z nadzieją na wyższą jakość życia. Ta tendencja powoduje stały wahadłowy ruch pomiędzy miastem i jego okolicą, kreujący dysfunkcje i niszczący środowisko. Wielką potrzebą dla zabytkowych centrów stało się odzyskanie mieszkańców, stąd konieczność poprawy oferty mieszkaniowej.

Miasta partnerskie projektu LINKS, rozpoczynając od próby odpowiedzi na proste pytanie: *“Dlaczego powinniśmy mieszkać w zabytkowym centrum?”*, opracowały sprytne sposoby eliminujące przeszkody powrotu mieszkańców centrów.

W znacznej mierze regulacja ekspansji podmiotów komercyjnych jest kluczowa, ponieważ powstawanie sklepów często prowadzi do pogarszania się stanu zasobów mieszkaniowych. Aby uniknąć tego zjawiska, wiele miast opracowało konkretne regulacje zapobiegawcze lub wymuszające odnowę określonych zasobów mieszkaniowych.

Z biegiem lat historyczne miasta stały się modelami równoważności; mogą teraz wygrać bitwę o przyciągnięcie z powrotem dawnych mieszkańców centrów!

Więcej:

- Pełna wersja artykułu - [URBACT Tribune](#) – strona internetowa URBACT
- [HERO](#) - strona internetowa URBACT
- [LINKS](#) – strona internetowa URBACT

Raport specjalny:

Wzmacnianie działań publicznych poprzez współodpowiedzialność w obszarze spójności społecznej: projekt TOGETHER

Od roku 2005, Mulhouse (Francja) jest przodownikiem we wdrażaniu współodpowiedzialności. Miasto, jako Partner Wiodący projektu URBACT [TOGETHER](#), poszukuje sposobów rozwoju tej praktyki w obszarze spójności społecznej.

Podstawą projektu TOGETHER i działań dotyczących współodpowiedzialności podejmowanych przez [Mulhouse](#) była nowa strategia spójności społecznej promowana przez Radę Europy w 2005 roku. Razem z nią przyszła nowa wizja integracji społecznej, definiowanej obecnie jako *zdolność społeczności do zapewnienia dobrobytu dla wszystkich, włączając w to przyszłe pokolenia, poprzez współodpowiedzialność.*

Kiedy w tym samym roku Rada Europy przedstawiła swój [“Przewodnik metodologiczny na temat wspólnego rozwoju wskaźników spójności społecznej”](#), miasto Mulhouse zgłosiło się jako ochotnik do przeeksperymentowania tego z wykorzystaniem metody współodpowiedzialności.

“Idea, że dobrobyt dla wszystkich przez wszystkich powinien stać się celem działań lokalnych, była w całkowitej zgodności ze ścieżką innowacji społecznej wybranej przez miasto, szczególnie poprzez instytucje współpracujące, stworzone z mieszkańcami w latach ‘90” wyjaśnia Sébastien Houssin, kierownik projektu „Mulhouse, Miasto Współodpowiedzialności” z Departamentu Działań Terytorialnych.

Mulhouse, testowanie współodpowiedzialności w poprawianiu dobrobytu

Od 2006 roku, miasto Mulhouse rozpoczęło dziesięć pilotażowych projektów współodpowiedzialności, wyznaczając bardzo konkretne cele: ruch w kierunku większego dobrobytu poprzez wspólne działania poprawiające jego wskaźniki.

Projekty pilotażowe, początkowo skupiające się na kwestii integracji społecznej, od tego czasu poszerzyły pole działania (zdrowie, edukacja, konsumpcja) oraz konkretne środowiska (biznes, instytucje publiczne). Ponieważ odnotowały postęp, ich zasięg zwiększył się do obszaru dzielnicy oraz większej liczby podmiotów (instytucji publicznych i ich przedstawicieli, firm, stowarzyszeń, mieszkańców, itp.)

“Jedną z pierwszych lekcji, które wyciągnęliśmy z naszych projektów współodpowiedzialności” wyjaśnia Sébastien Houssin “jest ta, że trzeba brać pod uwagę mnóstwo różnych aspektów, aby osiągać dobrobyt. Nawet w skali ograniczonej przestrzeni, takiej jak na przykład szkoła, sprawy dotyczą czegoś o wiele szerszego niż tylko relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami. Chodzi tu też o serdeczność, relacje z rodzicami, jakość infrastruktury, rytmów nauczania, itp.” “Jednym z warunków podstawowych zaistnienia współodpowiedzialności jest kwestia możliwości odegrania przez mieszkańca aktywnej roli, co powoduje, że instytucje muszą zmienić swoje perspektywy” podkreśla Stéphanie Ducreaux, która odpowiada za komunikację w projekcie TOGETHER.

Wskaźniki dobrobytu jako podstawa planu działania

Zaproponowana przez Radę Europy metodologia ośmiu kroków została zastosowana i zaadaptowana do każdego z pilotażowych projektów (zbieranie kryteriów dobrobytu, podsumowania, budowa wskaźników, monitoring, itp.). Jednym z celów projektu URBACT TOGETHER było uściślenie tych wyników.

“Doświadczenie [Braine l'Alleud](#) i miast w regionie Walonii, które opierały się na wskaźnikach wielokrotnego wyboru, umożliwiło nam udoskonalenie naszych kwestionariuszy” wyjaśnia Sébastien Houssin.

Innowacyjny charakter współodpowiedzialności poddaje dyskusji system zarządzania i władzy w państwach europejskich. Stéphanie Ducreux mówi, że “fakt zgromadzenia podmiotów ze sfery publicznej i przedstawicieli społeczności przy tym samym stole i na tym samym poziomie współodpowiedzialności, uderza w demokratyczny system zarządzania istniejący obecnie.”

Współodpowiedzialność w skali miasta

Ostatecznie, celem metody stosowanej przez Mulhouse jest możliwość stosowania współodpowiedzialności w skali miasta, w oparciu o działania pilotażowe przeprowadzone w ośmiu [miastach partnerskich](#) projektu.

Mulhouse, pod przewodnictwem swojego burmistrza Jean Rottner'a, chciałoby wprowadzić zasadę współodpowiedzialności w poszczególne obszary działań publicznych. W dziedzinie integracji społecznej, projekt pilotażowy „Wielopodmiotowy Kontrakt Społeczny”, prowadzony przez tutejszy Departament Działań Społecznych, może być zinstytucjonalizowany w celu monitorowania beneficjentów pomocy tego departamentu. „Po tym, jak projekt pilotażowy zdał egzamin dwa lata temu, wznowiliśmy te działania w tym roku. Jeśli rezultaty znów okażą się pozytywne, metoda współodpowiedzialności może być rozszerzona na innych beneficjentów pomocy społecznej.”

Dla Sébastien'a Houssin, TOGETHER jest ważnym projektem społecznym, którego rezultaty wpłyną na polityki europejskie. „Mieszkańcy muszą wytworzyć jasną wizję dobrobytu na pewnym terytorium. Definicje dobrobytu budowane na szczeblu lokalnym pozwolą na wypracowanie bardziej uniwersalnej wizji na szczeblu europejskim.”

Do końca projektu w 2012 roku, w każdym z miast partnerskich sieci odbywać się będą spotkania. Będą okazją dla każdego partnera do poznania współodpowiedzialnej Europy oraz do dyskusji i śledzenia postępów we wdrażaniu lokalnych planów działania .

Współodpowiedzialność w akcji: działania w ramach projektu pilotażowego szkoły średniej im. Alberta Schweitzer'a w Mulhouse

Szkoła średnia im. Alberta Schweitzer'a miała kłopot ze swoim wizerunkiem, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz szkoły i w 2008 roku zdecydowała na przetestowanie metody współodpowiedzialności. Po zakończeniu fazy eksperymentalnej, przeprowadzonej między marcem a majem 2008, współodpowiedzialność od września 2008 stała się integralną częścią programu szkoły. Obecnie, szkoła kształci 1000 uczniów, zatrudnia 150 nauczycieli i 50 członków personelu technicznego.

[Zobacz video projektu.](#)

Więcej:

- [TOGETHER](#) – strona internetowa URBACT

URBAKTUALNOŚCI:**Konferencje Finałowe 20 projektów URBACT: zapamiętaj daty!**

Do lipca tego roku 20 [projektów URBACT](#) ukończy swoje programy wymiany i wzajemnego uczenia się. Partnerzy projektów pracowali niezmordowanie przez 3 lata szukając wspólnych, efektywnych i zrównoważonych rozwiązań największych miejskich problemów. Te projekty wydobyły na światło dzienne rozwiązania, które okazały się efektywne i zapewniały cenne wsparcie twórcom polityk i praktykom zaangażowanym w zmagania z tymi problemami.

Każdy projekt w marcu zorganizuje finałową konferencję, podczas której przedstawione będą rezultaty jego działań. Zobacz, w którym spotkaniu chcesz wziąć udział i zapamiętaj datę/y!

Więcej o konferencjach finałowych projektów:

- [strona internetowa URBACT](#)

DZIAŁANIA KRAJOWEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO URBACT II**Seria trzech seminariów tematycznych dla członków Lokalnych Grup Wsparcia i koordynatorów polskich projektów URBACT****Pierwsze seminarium – 14-15 marca 2011 w Poznaniu**

Zgodnie z wcześniej przekazywanymi przez nas informacjami, Krajowy Punkt Kontaktowy we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Sekretariatem URBACT zaplanował organizację serii seminariów, które mają stanowić wsparcie dla członków LGW w projektach w zakresie:

- ogólnej wiedzy na temat bieżących kierunków rozwoju miast
- budowania zasobów ludzkich oraz osobistych umiejętności.

Seminaria odbędą się zgodnie z poniższym grafikiem:

14-15 marca 2011 – Poznań „Współpraca aglomeracyjna w świetle działań Lokalnych Grup Wsparcia”

4-5 kwietnia – Katowice

9-10 maja – Kraków

Niniejszym mamy przyjemność zaprosić Państwa **do Poznania** na pierwsze z serii seminariów. W spotkaniu udział weźmie m.in. Jean-Loup Droubigny, Szef Sekretariatu URBACT, Annie Augier – specjalistka ds. kontaktów z ULSG w ramach URBACT oraz specjaliści z omawianego zakresu z Instytutu Rozwoju Miast,

Uniwersytetu Jagiellońskiego i in. Urząd Miasta Poznania zaoferował nam sale konferencyjne w budynku Urzędu Miasta.

Udział w seminarium jest **BEZPŁATNY**. Organizatorzy pokrywają koszty wyżywienia, jednego noclegu (14/15.03), tłumaczenia symultanicznego oraz materiałów. Dla każdego z projektów przewidzieliśmy możliwość udziału koordynatora projektu oraz 2 osób – członków Lokalnych Grup Wsparcia. Zapraszamy również projekty zakończone – prosimy o indywidualny kontakt w razie ewentualnych problemów z finansowaniem kosztów podróży.

Wyniki prac podczas seminariów stanowiąc będą istotny wkład w program Letniego Uniwersytetu URBACT, o którym poniżej.

Prosimy o wypełnianie formularza zgłoszeniowego dostępnego on-line na www.urbact.pl

W razie pytań pozostajemy do Państwa dyspozycji:

info@urbact.pl

tel: 61 633 50 61

Przygotowania do Letniego Uniwersytetu URBACT w Krakowie - 28-31 sierpnia 2011

W tych dniach będziemy gościć w Polsce przedstawicieli Lokalnych Grup Wsparcia i koordynatorów **wszystkich projektów URBACT**. Letni Uniwersytet jest **najważniejszym spotkaniem URBACT w tym roku**, gdyż nie odbędzie się Doroczna Konferencja. Lokalizacja tego spotkania nie jest przypadkowa. Kraków to jedno z najstarszych europejskich miast z tradycjami akademickimi, zatem idealna lokalizacja dla działań edukacyjnych na wysokim poziomie. Jednocześnie druga połowa tego roku to Polska Prezydencja w Unii Europejskiej, co dodatkowo wzmacnia naszą rolę w przygotowaniu tego spotkania. Będziemy Państwa na bieżąco informować o postępie prac nad programem tego spotkania oraz o działaniach organizacyjnych.

*Biuletyn jest materiałem przygotowywanym przez
Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT
na podstawie informacji przesyłanych przez Sekretariat Programu.*

Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT – Polska

tel. 061 633 50 61

fax: 061 633 50 60

email: info@urbact.pl

www.urbact.pl

Partnerzy Projektu

Instytut Rozwoju Miast

ul. Cieszyńska 2
30-015 Kraków

www.irm.krakow.pl

Związek Miast Polskich

ul. Robocza 46A
61-517 Poznań

www.zmp.poznan.pl

**Śląski Związek Gmin
i Powiatów**

ul. Stalmacha 17
40-058 Katowice

www.silesia.org.pl

European Union
European Regional Development Fund

Connecting cities
Building successes

